

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: R. S.**, zastoupen Mgr. Davidem Strupkem, advokátem, se sídlem Jungmannova 31, Praha 1, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2002, č. j. OAM - 626/LE - 04 - 06 - 2002, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2004, č. j. 55 Az 203/2003 - 46,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra č. j. OAM - 626/LE - 04 - 06 - 2002 ze dne 15. 5. 2002 nebyl žalobci (dále též „stěžovatel“) udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Polici České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Zároveň žalovaný rozhodl, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 uvedeného zákona. Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že skutečnosti uváděné stěžovatelem nelze podřadit důvodům pro udělení azylu. Správním orgánem nebylo zjištěno, že by stěžovatel byl na území Svazové republiky Jugoslávie pronásledován za uplatňování politických práv a svobod tak, jak stanoví ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu. Obavu stěžovatele z potrestání za nenastoupení k výkonu vojenské služby také nelze podřadit důvodům pro udělení azylu ve smyslu ustanovení zákona o azylu. Rovněž obava stěžovatele, který se hlásí k srbské národnosti, a má strach z pomsty kosovských Albánců, muslimů a jiných náboženských skupin, nebyla shledána jako důvod pro udělení azylu.

Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podal stěžovatel v zákonné lhůtě opravný prostředek (ten je nyní posuzován jako žaloba), v němž správnímu orgánu vytýkal nesprávné skutkové i právní závěry a dále také částečnou nepřezkoumatelnost rozhodnutí, neboť ohledně některých výroků není zcela zřejmé, jakými úvahami se správní orgán řídil. V případě vyhýbání se vojenské službě stěžovatel namítl, že se nejednalo o pouhý výkon prezenční služby, ale o účast ve válečném konfliktu, který měl s ohledem na svou etnickou, náboženskou a národnostní podstatu mnohem brutálnější průběh, než obvyklé válečné konflikty. Ozbrojené síly se totiž neúčastnily pouze vojenských operací, ale významným způsobem zasahovaly proti civilnímu obyvatelstvu a podílely se na etnických čistkách. Stěžovatel žalovanému vytkl, že nezohlednil, že celé mezinárodní společenství odsoudilo tehdejší postup jugoslávských ozbrojených sil jako agresi, při níž byla spáchána řada válečných zločinů, které jsou dodnes odhalovány a postihovány. Pokud žalovaný uvedl, že stěžovateli nehrozí za vyhýbání se vojenské službě výrazný trest, nebylo zohledněno, že nešlo o pouhou službu, ale v podstatě o dezerci z válečného konfliktu. Se závěry žalovaného stěžovatel nesouhlasil ani v případě obavy z etnického násilí v Kosovu. I když je podle stěžovatele nesporné, že etnické násilí v Kosovu není výsledkem oficiální státní politiky, poukázal na to, že faktický stav je ovšem takový, že státní moc není schopna srbskou menšinu v Kosovu ochránit.

O žalobě rozhodl Krajský soud v Brně rozsudkem č. j. 55 Az 203/2003 - 46 ze dne 29. 4. 2004 tak, že žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozsudku zejména uvedl, že v případě vyhýbání se vojenské službě, stěžovatel nebyl řádně k výkonu vojenské služby povolán, nemohlo tudíž v jeho případě jít o dezerci z válečného konfliktu. V případě obav stěžovatele z etnického násilí v Kosovu krajský soud uvedl, že stěžovatel mohl vyhledat státní ochranu v jiné části země své státní příslušnosti. Etnické násilí je vždy lokalizováno určitým územím, proto, pokud byla bezprostředně skutečně hrozící obava z etnického násilí, měl stěžovatel využít nejbližší možné ochrany na území Srbské republiky, která by mu byla bezesporu poskytnuta.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V kasační stížnosti opakuje svoje námitky uvedené již v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu a krajskému soudu vytýká, že závěr o tom, že nebyl povolán do bosenského konfliktu byl postaven pouze na skutečnosti, že nepředložil povolávací rozkaz, aniž by byla např. zhodnocena jeho tvrzení o tom, že měl zprávy o hledání jeho osoby ze strany armády v místě bydliště nebo že mu v roce 1994 jugoslávské orgány odmítly vydat cestovní pas s tím, že má odejít do války. Krajský soud proto podle stěžovatele neodstranil vady rozhodnutí žalovaného spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti. Pokusil se tuto vadu částečně napravit tím, že nedostatek skutkových úvah žalovaného nahradil vlastní skutkovou úvahou, na níž žalovaný své rozhodnutí vůbec nepostavil, a sice, že z absence důkazů povolávacím rozkazem lze dovodit, že stěžovateli účast ve válečném konfliktu vůbec nehrozila a tudíž mu ani nehrozí postih za to, že se konfliktu vyhnul. Podle názoru stěžovatele je soud v řízení o správní žalobě oprávněn přezkoumávat skutkové závěry správního orgánu, nemůže ale sám vytvářet nové vlastní skutkové závěry, a tím nahrazovat chybějící odůvodnění správního rozhodnutí. Pokud jde o obavu stěžovatele z etnického násilí, stěžovatel je přesvědčen, že závěr soudu neobstojí z důvodu právních. Nesprávný je podle něho výklad § 12 písm. b) zákona o azylu, podle kterého nelze udělit azyl v případě, že kvalifikované nebezpečí žadateli hrozí pouze v části území daného státu. Takový závěr by podle stěžovatele znamenal, že je po žadateli vyžadováno, aby opustil svůj domov a v podstatě v pozici uprchlíka aktivně hledal pomoc v jiné části země bez jakéhokoliv zázemí či ekonomické a sociální vazby. Takový postoj více

méně podporuje jev vnitrostátního uprchlictví, který je právě na území bývalé Jugoslávie tolik rozšířen.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti žalovaný odkázal na správní spis a na vydané rozhodnutí. Z uvedených důvodů navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2, 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil stížnostní důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen. Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, ve spisech obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že krajský soud při vlastním přezkoumání žalobou dotčeného rozhodnutí správně vyšel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který správně po právní stránce posoudil a zabýval se všemi výroky napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Nejvyšší správní soud se plně ztotožnil se závěry Krajského soudu v Brně a shodně s tímto soudem má za to, že stěžovatelem uváděné důvody pro udělení azylu, a to jak v řízení před správním orgánem, tak potom obdobně i v řízení před soudem, nelze zařadit pod žádný zákonný důvod, pro který lze podle zákona o azylu žadateli azyl udělit, anebo jinak řečeno, na jehož základě je na udělení azylu právní nárok. Podle názoru

Nejvyššího správního soudu tak Krajský soud v Ostravě právní otázku v předcházejícím řízení posoudil správně. S ohledem na uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že Krajský soud v Brně správně usoudil a rozhodl, že stěžovatel nemá nárok na udělení azylu podle § 12, že správní orgán správně posoudil otázku případného udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, a že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 citovaného zákona. S námitkami stěžovatele se krajský soud náležitým a vyčerpávajícím způsobem v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádal. K důvodům uvedeným krajským soudem lze dodat, že stěžovatel vycestoval z tehdejší Jugoslávie v roce 1992 za účelem turistiky, nikoliv proto, že by se chtěl vyhnout nástupu výkonu vojenské služby a tím i případné účasti ve válečných událostech v bývalé Jugoslávii. Případné vyhýbání se výkonu vojenské služby nelze pak podřadit pod žádný z důvodů podle § 12 zákona o azylu, které odůvodňují udělení azylu. Názor krajského soudu, že v případě obavy z etnického násilí v určité části země lze vyhledat státní ochranu v jiné části země, je zcela logický, naopak za zcela nepřípadné lze považovat, aby v takovýchto případech, osoby, jichž se obava z etnického násilí týká, odcházely ze země a žádaly o udělení azylu v jiné zemi.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se Krajský soud v Brně napadeným rozsudkem nedopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Krajský soud nepochybil, jestliže považoval rozhodnutí žalovaného za zákonné a neshledal na něm vady řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Nejvyšší správní soud neshledal důvodnými námitky stěžovatele o tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Žalovaný správní orgán i Krajský soud v Brně postupovaly správně, když důvody uplatňované stěžovatelem neshledaly jako důvody k udělení azylu a podle toho rozhodly.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu